

Felhasznált irodalom

1. BABBIE, E. (2008): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 744 p.
2. BAGDY E. – TELKES J. (2002): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 306 p.
3. BALÁZS D. (szerk.) (1993): Magyar utazók lexikona. Panoráma Kiadó, Budapest, 464 p.
4. BALLÉR E. (1981): Tantervemélet és tantervi reform. Tankönyvkiadó, Budapest, 115 p.
5. BALOGH L. (1997): Képességfejlesztés és iskolai tanulás. In Balogh L. – Tóth L.: Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, pp. 213–233.
6. BÁNKÚTI ZS. – CSORBA L. (szerk. 2011): Átmenet a tantárgyak között. A természettudományos tantárgyak megújításának lehetőségei. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet. Budapest, pp. 23–31., 67–80., 81–108.
7. BÁTHORY Z. (1992): Tanulók, iskolák – különbségek. Egy differenciális tanításelmélet vázlata. Tankönyvkiadó, Budapest, 338 p.
8. BENDA J. (2002): A kooperatív pedagógia szocializációs sikerei és lehetőségei Magyarországon I. – Új Pedagógiai Szemle, 52. 9. Országos Közoktatási Intézet, Budapest, pp. 26–37.
9. BÍRÓ E. (2007): Az interkulturális kompetencia fejlesztésének csapdái. Iskolakultúra 2007. 8–10. pp. 70–77.
10. BLOOM, B. – KRATHWOHL, D. R. (1956): Taxonomy of Educational Objectives, Handbook 1.: Cognitive Domain. Dawid McKay, New York, pp. 96–121.
11. DE BONO, E. (1987): CoRT Thinking Programme. ScienceResearch Associates, Henley, pp. 19–34.
12. BÓRA F. (1999): A kultúrtáj változásai. A Földrajz Tanítása, Mozaik Kiadó, Szeged, VII. évf. 4. pp. 19–21.
13. BYRAM, M. – GRIBKOVA, B. – STARKEY, H. (2002): Developing the Intercultural Dimension In Language Teaching. A practical introduction for teachers. Council of Europe, Strasbourg, 35 p. (utolsó letöltés: 2020.02.27. <http://lrc.cornell.edu/director/intercultural.pdf>)
14. CSAPÓ B. (1999): Képességfejlesztés az iskolában – problémák és lehetőségek. – Új Pedagógiai Szemle 49. 12. Országos Közoktatási Intézet, Budapest, pp. 4–13.
15. CSAPÓ B. (2000): Az oktatás és a nevelés egysége a demokratikus gondolkodás fejlesztésében. – Új Pedagógiai Szemle, 50. 2. Országos Közoktatási Intézet, Budapest, pp. 24–34.
16. CSAPÓ B. (2003): A képességek fejlődése és iskolai fejlesztése. Akadémiai Kiadó, Budapest, 284 p.
17. CSAPÓ B. (2008): A tanítás és tanulás tudományos megalapozása. In Fazekas K. – Köllő J. – Varga J. (szerk.): Zöld könyv a magyar közoktatás megújításáért. Ecostat, Budapest. pp. 217–233.
18. CSÁSZÁR ZS. (2000): A földrajz tantárgy adaptív oktatásának lehetőségei. – A Földrajz Tanítása, 8. 5. Mozaik Kiadó, Szeged, pp. 18–23.
19. CZIRBUSZ G. (1901): Földrajz a középiskolák számára II. Magyar Földrajzi Intézet, Budapest, 234 p.
20. DANCÓS T. (2005): A szociális kompetencia megjelenése a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladataiban. – Új Pedagógiai Szemle, 55. 4. pp. 45–52.
21. DOBÓ I. (2010): A konnektivista tanulási környezet színterei. In Kozma T. – Perjés I. (szerk.): Új kutatások a neveléstudományokban 2009. Többnyelvűség és multikulturalizmus. Aula Kiadó, Budapest, pp. 198–209.
22. FALUS I. (szerk.) (1999): Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 540 p.
23. FALUS I. – SZIVÁK J. (1996): Didaktika. Comenius Bt., Pécs, 80 p.
24. FALUS K. – VAJNAI V. (szerk.) (2008): Kompetenciafejlesztés projekt módszerrel. Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 150 p.
25. FARSANG A. (2011): Földrajz tanítás korszerűen. GeoLitera, Szegedi Tudományegyetem, Szeged, pp. 46–59.
26. FEHÉR J. (1980): A földrajz tanítás módszertana. A középiskolai földrajz tanítás módszerei. Tankönyvkiadó, Budapest, 319 p.
27. FISCHER, R. (2000): Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni? Műszaki Könyvkiadó, Budapest, pp. 13–140.
28. FISCHER, R. (2000): Hogyan tanítsuk gyermekeinket tanulni? Műszaki Könyvkiadó, Budapest, pp. 11–28., 31–47.

29. GINNIS, P. (2007): Tanítási és tanulási receptkönyv. Az izgalmas és élvezetes tanulás eszközei Alexandra Kiadó, Pécs, 374 p.
30. GORDON, T. (2010): A tanári hatékonyság fejlesztése. A TET módszer. Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest, 338 p.
31. GÖCSEI I. (1996): A magyar földrajztanítás története 1. – Földrajztanítás. Budapest, XXXVI. 3-4. pp. 1–6.
32. GÖCSEI I. (1997): A magyar földrajztanítás története 2. – Földrajztanítás. Budapest, XXXVII. 1-2. pp. 1–4.
33. HORTOBÁGYI K. (2002): Projekt kézikönyv. Iskolafejlesztési Alapítvány, Budapest, 199 p.
34. HORVÁTH A. (1994): Kooperatív technikák. Altern füzetek. Országos Közoktatási Intézet Iskolafejlesztési Központ, Budapest, 96 p.
35. HORVÁTH Á. (2008): A kezdeményezőképeség és vállalkozási kulcskompetencia fejlesztésének lehetőségei a környezeti nevelés területén. Országos Közoktatási Intézet, TÁMOP 3.1.1 – 08/1-2008-002 21. századi közoktatás fejlesztés, koordináció
36. HUBBARD, R. L. (2012): A tanulás alapvető kézikönyve. New Era Publications International ApS, Glostrup, pp. 131–199. o.
37. HUBER, G. L. (1995): Kooperatív tanulás I–IV. Humanisztikus Kooperatív tanulás program belső kiadványa, Kapcsolat, III. évf. 1–4. (www.hkt2000.hu/kpk/gh)
38. KAGAN, S. – KAGAN, M. (1998): Multiple intelligence. The Complete MI Book. Kagan Cooperative Learning, San Clemente, 580 p.
39. KARL J. (1937): A földrajz tanítása. Országos Középszolnoki Tanáregyesület, Budapest, 133 p.
40. KONTRA J. (1996): A probléma és a problémamegoldó gondolkodás. Magyar Pedagógia, 1996.4. pp. 341–366.
41. KORMÁNY GY. (1993): Az önálló tanulói munka a földrajzoktatásban. Stúdium Kiadó, Nyíregyháza, 101 p.
42. KORMÁNY GY. (2001): Szilárd ismereteket a földrajzórán. – A Földrajz Tanítása, Mozaik Kiadó, Szeged, IX. 2. pp. 10–14.
43. KORMÁNY GY. (2003): A tanulói aktivitás fokozásának lehetőségei a földrajztanításban. – A Földrajz Tanítása XI. 2. pp. 3–8.
44. KOROM E. – NAGYNÉ – B. NÉMETH M. – RADNÓTI K. – MAKÁDI M. – ADORJÁNNÉ – REVÁKNÉ – TÓTH Z. – CSÍKOS CS. – WAGNER É. (2012): Részletes tartalmi keretek a természettudományok diagnosztikus értékeléséhez. In Csapó B. – Szabó G. (szerk.): Tartalmi keretek a természettudományok diagnosztikus értékeléséhez. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 179–310.
45. KOROM E. – NAGYNÉ – B. NÉMETH M. – CSAPÓ B. (2012): A diagnosztikus célú természettudományi mérések részletes tartalmi kereteinek kidolgozása: elméleti alapok és gyakorlati kérdések. In Csapó B. – Szabó G. (szerk.): Tartalmi keretek a természettudományok diagnosztikus értékeléséhez. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 93–150.
46. KOVÁCS T. (2013): Az interkulturális kompetencia fejlesztésének lehetőségei a földrajztanításban – Tanári szakdolgozat. ELTE TTK, Természetföldrajzi Tanszék, Budapest, 47 p.
47. KÖVES J. – MAGIRIUSZNÉ (1973): A földrajz követelményrendszere az általános iskola 5–6. osztályában. Tankönyvkiadó, Budapest, 120 p.
48. KÖVES J. – MAGIRIUSZNÉ (1973): A földrajz követelményrendszere az általános iskola 7–8. osztályában. Tankönyvkiadó, Budapest, 120 p.
49. KÖVES J. – SIKÓ Á. (1980): A földrajz tanítása. Tankönyvkiadó, Budapest, 279 p.
50. LEHOCZKY J. (2000): Iskola a természetben, avagy a környezeti nevelés gyakorlata. Raabe Kiadó, Budapest, 258 p.
51. MAKÁDI M. (1996): Földünk és környezetünk. Tájékoztatók a Nat műveltségi területeiről. Nat-tan sorozat. Korona Kiadó, 58 p.
52. MAKÁDI M. – KERÉNYI A. (1997): Mit tehetünk a földrajz óraszámának biztosításáért? – A Földrajz Tanítása, MOZAIK Oktatási Stúdió, Szeged, V. 1. pp. 3–6.
53. MAKÁDI M. (1997): Ember a tájon. A tájközpontú földrajztanítás a Nemzeti alaptanterv szellemében. – A Földrajz Tanítása, MOZAIK Oktatási Stúdió, Szeged, V. 2. pp. 3–8.

54. MAKÁDI M (1999): A földrajz tantárgy megváltozott szerepe. In Vizsgatárgyak, vizsgamodellek II. (szerk. Ütőné Visi J.) Országos Közoktatási Intézet, Budapest, pp. 35–62.
55. MAKÁDI M. (2000): Földrajztanítás a kerettantervek bevezetése után. – A Földrajz Tanítása, Mozaik Kiadó, Szeged, VIII. 2. pp. 16–20.
56. MAKÁDI M (2001): A tanulói képességek fejlesztése a természetismeret tanításában 5. évfolyam. In Tanári kincsestár. Természetismeret 5. osztály. Alapsorozat. (szerk. Bánkúti Zs.–Ütőné Visi J.) Raabe Kiadó, Budapest, Pedagógiai feladatok, A. 3.1. 38 p.
57. MAKÁDI M. (2002): Esetelemzés, esetmódszer alkalmazása a földrajztanításban. – A Földrajz Tanítása, Mozaik Kiadó, Szeged, X. 5. pp. 3–9.
58. MAKÁDI M. (2003): Légy képes rá! A tanulói képességek fejlesztése a földrajz tanítása során. In Tanári kincsestár Természettudományok 7. osztály. (szerk. Bánkúti Zs. – Ütőné Visi J.): Raabe Kiadó, Budapest, Pedagógiai feladatok, 8. kiegészítő kötet, A. 3.1. 36 p.
59. MAKÁDI M. (2003): A tipikus tájak tanításának módszerei az általános iskolai földrajzórakon. – A Földrajz Tanítása, Mozaik Kiadó, Szeged, XI. 2. pp. 9–17.
60. MAKÁDI M. (2004): Topográfiai ismeretszerzés körvonalas térképek segítségével. Tanári kézikönyv a „Földrajzi körvonalas munkatérképek atlaszához”. Stiefel Eurocart, Budapest, 59 p.
61. MAKÁDI M. (2005): Topográfiai ismeretszerzés körvonalas térképek segítségével. Tanári kézikönyv a „Földrajzi körvonalas munkatérképek atlaszához”. Stiefel Eurocart, Budapest (kézirat)
62. MAKÁDI M. (2009): A kompetencialapú pedagógia lehetőségei a tanítási-tanulási folyamatban. Mozaik Kiadó, Szeged, 5–9., 111–135. o.
63. MAKÁDI M. (2012): A térbeli intelligencia fejlesztése a földrajztanítás-tanulás folyamatában – PhD értekezés. ELTE TTK, Budapest, 155 p.
64. MAKÁDI M. – HORVÁTH G. – FARKAS B. P. (MAKÁDI M. szerk.) (2013): Tanulási-tanítási technikák a földrajztanításban – Egyetemi tankönyv (e-Learning tananyag). ELTE TTK FFI. 260 p. <http://elte.prompt.hu/sites/default/files/tananyagok/TanulasiTanitasiTechnikakAFoldrajzitanitasban/index.html>
65. MAKÁDI M. – HORVÁTH G. – FARKAS B. P. (MAKÁDI M. szerk.) (2013): Vizsgálódási és bemutatási gyakorlatok a földrajztanításban – Egyetemi tankönyv (e-Learning tananyag). ELTE TTK FFI. 290 p. <http://elte.prompt.hu/sites/default/files/tananyagok/VizsgalatiEsBemutatasiGyakorlatokAFoldrajzitanitasban/index.html>
66. MÁRTON B. (1927): A földrajztanítás módszertana. GAEA. A Föld, az élet és a tudomány könyvei Csáthy Ferencz Egyetemi Könyvkereskedés és Irodalmi Vállalat Rt., Debrecen-Budapest, 152 p.
67. MIHÁLY I. (2003) (szerk.): Kulcskompetenciák meghatározása és kiválasztása. Országos Közoktatási Intézet, Budapest (www.oki.hu/cikk)
68. NAGY J. (2000): A kritikus kognitív készségek és képességek kritériumorientált fejlesztése. – Új Pedagógiai Szemle, Országos Közoktatási Intézet, Budapest, 50. 7–8. pp. 255–269.
69. NAGY J. (2007): Kompetencialapú kritériumorientált pedagógia. Mozaik Kiadó, Szeged, 383 p.
70. NAGY S. (1967): Didaktika. Tankönyvkiadó, Budapest, 239 p.
71. NAGY S. (1997): Az oktatás folyamata és módszerei. Volos Kiadó, Mogyoród, 188 p.
72. NÁDASI M. (1986): Egységesség és differenciáltság a tanítási órán. Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 19–25., 50–130.
73. NAGYNÉ (2010): A kutatásalapú tanulás/tanítás ('inquiry-based learning/teaching', IBL) és a természettudományok tanítása. – Iskolakultúra, 20. 12. pp. 31–51.
74. NÁDASI M. (2003): Projektoktatás. Elmélet és gyakorlat. ELTE BTK, Neveléstudományi Tanszék, Budapest, 92 p.
75. NÉMETH E. (2002): Az önismeret és a kommunikációs készség fejlesztése. Századvég Kiadó, Budapest, 138 p.
76. ORMAINÉ JÓNÁS I. (1983): Az általános iskolai nevelés és oktatás terve. Tantervi útmutató. Földrajz 6–8. osztály. Országos Pedagógiai Intézet–Tankönyvkiadó, 108 p.
77. OROSLÁNY P. (1998): A tanulás tanítása. Tanári kézikönyv. AKG Kiadó, Budapest, 323 p.

78. PLÉH CS. (1998): Szociális modellek és megismeréskutatás. In Pléh Cs.: Hagyomány és újítás a pszichológiában. Tanulmányok. Balassi Kiadó, Budapest, pp. 299–314.
79. PROBÁLD F. (1999): A földrajztanítás Magyarországon. Visszapillantás, helyzetkép, kitekintés. In Vizsgatárnyak, vizsgamodellek II. (szerk. Ütőné Visi J.) Országos Közoktatási Intézet, Budapest, pp. 9–33.
80. REVÁKNÉ MARKÓCZI I. – MÁTH J. (2002): A természettudományos problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a középiskolában. – Új Pedagógiai Szemle, Országos Közoktatási Intézet, Budapest, 52. 10. pp. 101–109.
81. SALVIN, R. (1996): Csoportos tanulás a gyakorlatban I–VI. Humanisztikus Kooperatív tanulás program belső kiadványa. Kapcsolat (www.hkt2000.hu)
82. SÜTŐNÉ KOCZKA Á. (2005): Szociális készségek fejlesztése kamaszkorban. Trefort Kiadó, Budapest, 100 p.
83. SZABÓ K. (2009): Kommunikáció felsőfokon. Kossuth Kiadó, Budapest, 406 p.
84. SZABÓ M. – SINGER P. – VARGA A. (szerk.) (2011): Tanulás hálózatban. Oktatáskutató- és Fejlesztő Intézet, Budapest (http://dokumentumtar.ofi.hu/index_tanulas_halozatban.html)
85. SZIRA J. (2002): A projektmódszerről. – Új Pedagógiai Szemle, Országos Közoktatási Intézet, Budapest, 52. 9. pp. 138–154.
86. UDVARHELYI K. – GÖCSEI I. (1973): Az alsó- és a középfokú földrajztanítás története Magyarországon. Tankönyvkiadó, Budapest, 194 p.
87. ÜTŐNÉ VISI J. – MAKÁDI M. – JÓNÁS I. (2001): Földünk és környezetünk. In Kerettantervi segédlet az alapfokú nevelés-oktatás tantárgyaihoz és tantervi moduljaihoz. Általános iskola. Oktatási Minisztérium, Budapest, pp. 105–112.
88. ÜTŐNÉ VISI J. – MAKÁDI M. – JÓNÁS I. (2001): Földünk és környezetünk. In Kerettantervi segédlet a középfokú nevelés-oktatás tantárgyaihoz és tantervi moduljaihoz. Gimnázium. Oktatási Minisztérium, Budapest, pp. 101–109.
89. ÜTŐNÉ VISI J. – MAKÁDI M. – JÓNÁS I. (2001): Földünk és környezetünk. In Kerettantervi segédlet a középfokú nevelés-oktatás tantárgyaihoz és tantervi moduljaihoz. Szakközépiskola. Oktatási Minisztérium, Budapest, pp. 283–293.
90. ÜTŐNÉ VISI J. – MAKÁDI M. – JÓNÁS I. (2001): Földünk és környezetünk. In Kerettantervi segédlet a középfokú nevelés-oktatás tantárgyaihoz és tantervi moduljaihoz. Szakiskola. Oktatási Minisztérium, Budapest, pp. 400–406.
91. TUSA C. (2003): A multikulturális nevelés létjogosultsága és szükségessége az Európai Unióban. – Új Pedagógiai Szemle, 53. 11. pp. 44–57.
92. VÁSÁRHELYI T. – VICTOR A. (szerk.) (2003): Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia. Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, Budapest, 174 p.
93. VASS V. (2000): A tantárgyköziség pedagógiai megközelítése. Ökonet, Budapest, pp. 44–62.
94. ZACHÁR L. (2011): Az Európai Unió kulcskompetenciái. TÁMOP 2.2.2. „A pályaaorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése” című projektjéhez kapcsolódó módszertani segédanyag) (http://tvk.munka.hu/c/document_library/get_file?uuid=50ba0fc1-eda9-4e6c-bb17-fd02614693c8&groupId=65957)
95. ZSOLNAI A. – JÓZSA K. (2002): A szociális készségek kritériumorientált fejlesztésének lehetőségei. – Iskolakultúra, 2002. 4. pp. 11–20.

Tantervek

1. Az általános iskolai nevelés és oktatás terve (1978). Művelődésügyi Minisztérium, Budapest, pp. 15–31., 207–258., 565–590.
2. A gimnáziumi nevelés és oktatás terve (1978). Művelődésügyi Minisztérium, Budapest, 578 p.
3. Kerettanterv (1998). Oktatási Minisztérium, Budapest (www.om.hu)
4. Kerettanterv (2008). Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Budapest, (<http://www.nefmi.gov.hu/kozoktatasi/tantervek/oktatasi-kulturalis>)
5. Kerettanterv (2012). Emberi Erőforrások Minisztériuma, Budapest (<http://kerettanterv.ofi.hu>)

6. Kerettanterv az általános iskolák 5–8. évfolyamai számára (2020).
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8
7. Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyamai számára (2020)
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf
8. Nemzeti alaptanterv (1995). Művelődésügyi és Közoktatási Minisztérium, Budapest
9. Nemzeti alaptanterv (2003). Oktatási Minisztérium, Budapest, 170 p.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0300243.kor
10. Nemzeti alaptanterv (2007). Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Budapest
<http://www.nefmi.gov.hu/kozoktatas/tantervek/nemzeti-alaptanterv-nat>
11. Nemzeti alaptanterv (2012). Magyar Közlöny, 2012. június 4., 66 p.
12. Nemzeti alaptanterv (2020). Magyar Közlöny 2020. 17. pp. 290–447.
<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/3288b6548a740b9c8daf918a399a0bed1985db0f/megtekintes>